

Inhoud

Inleiding	
De uitdaging	9
Deel 1	
Ruimtelijke verkenningen	13
Hoofdstuk 1	
Leve(n)de bodem	15
Ontharden is een omvattende veranderingsstrategie	17
‘Openbreken’ als ruimtelijke ambitie	22
Onder de tegel het zwembad	23
Hoofdstuk 2	
Voedsel en natuur maken	27
De (ruimtelijke) toekomst van de landbouw	30
En ondertussen in en rond de stad?	35
Stadslandbouw is een vak, de lessen uit Oosterwold	40
Hoofdstuk 3	
Water en wind (ver)ruimen het landschap	45
Het ruimtelijk-energetisch vraagstuk	48
Zoeken naar het landschap voor energie	51
Water spoelt mee de open ruimte schoon	56
Nieuwe landschappen voor neerslagrivieren	58
Een spons onder de Droge Vlaamse Delta	61

Hoofdstuk 4

Nabijheid bereikt meer	67
Wegen bouwen zonder ruimtelijke ordening, naar waar leidt dit?	71
Lessen uit Oosterweel, samenwerken is een vak	73
Samenhang tussen mobiliteit en ruimtelijke ordening?	76
Iedereen mee in de transitie?	79

Hoofdstuk 5

De stad is wonen	85
De vernieuwing van de woonstad	88
Op wandel door de Brugse Poort	89
Majeure woonopgave	92
Werken aan de vernieuwing van de woonstad, twee voorbeelden	94
Iedereen mee in de vernieuwde stad?	99
Tijdelijke invulling: van organische naar strategische ontwikkeling	102

Hoofdstuk 6

Dorpen sterken de buiten	107
Nederlandse dorpen in de krimp	107
Vlaamse dorpen in de krimp?	112
Dorpen versterken	117
“Stop the sprawl!”	118
Goed gelegen dorpen sterk maken	120
Ruimte-educatie	124

Deel 2

‘Bevrijders’ van de toekomst	127
------------------------------	-----

Hoofdstuk 1

Rollen voor ruimtelijke planners	131
De urgentie als ambitie	131
Verontwaardiging als drijfveer	133

Inhoud	7
Naar de toekomst kijken	135
De toekomst maken	137
Samen met mensen	138
De puzzel leggen	139
De synthese maken en het vertellen	141
En ook je omgeving overtuigen	143
Hoofdstuk 2	
Een maatschappelijk project	145
Ruimtelijke planning en de politiek: het individuele versus het algemeen belang	145
Ruimtelijke planning, een co-creatieve praktijk	147
De opleiding stedenbouw en ruimtelijke planning	148
Epiloog	
Mogelijke werelden	151
Verantwoording en dankwoord	155
Eindnoten	157